DUMINICILE UNUI NESPORTIV

AVEM DREPTUL LA IUBIRE?

Lumea asta e atît de mică, încît unii dintre cititori îmi află adresa și îmi trimit la domiciliu, închis în plic, cîte-un gînd al lor. Obișnuiesc să răspund fiecăruia, după puterile ce le am, chiar cînd mi se cer sfaturi... sportive! Am primit însă recent scrisoarea unui fotbalist tînăr, dintr-o echipă cunoscută, care îmi pune o întrebare ce nu-l nedumerește doar pe el, ci poate și pe alții de vîrsta lui. De asta caut să-i răspund în rubrica mea săptămînală, nu prin intermediul bunelor servicii ale cutiei poștale.

Tînărului sportiv i s-a întîmplat un lucru, care e departe de a fi nemaipomenit: s-a îndrăgostit. Nimic mai firesc la 21 de ani, și-a spus și el, o dată ce în Arcadia ferice este codru de trăit! Antrenorul său este însă de cu totul altă părere. L-a asigurat, ritos și autoritar, că „pe un sportiv nu-l prinde dragostea", stîrcindu-i astfel tot ochiul. Cică și-a bătut joc de el în fața colegilor, zicînd că fotbalistul să alerge după balon, nu după fuste.

Ce este de făcut, ar vrea să știe corespondentul meu. Să fie adevărat că dragostea nu e compatibilă cu mingea? Că sportivitatea exclude sentimentele? Chiar așa, aproape textual și cu semnătura întreagă a numelui. M-a amuzat răvașul, firește, însă m-a și emoționat: mai sînt astfel de tineri în jurul nostru? Dacă nu e cumva o farsă a antrenorului, cum bănuiesc că ar putea să fie, e una din exagerările celor care își închipuie că sportul este un fel de cîn monahicesc, care tinde să facă din jucătorii echipelor robi ai arenei, nimic mai mult. Celor ce vor să-i transforme pe tinerii sportivi în niște infirmi sufletești, le-aș aminti faimoasa întîmplare cu Alexandru cel Mare, pe care Aristotel l-a făcut atent, pe cînd se aflau în India, să nu-și neglijeze treburiile de stat pentru o baiaderă ce-l captivase în întregime. Baiadera a auzit totul și l-a dus pe Alexandru pe-un cîmp, unde i-a spus: „Mîine să te ascunzi la aceeași oră, după arbustul de colea. Vei vedea ceva interesant! La ora indicată, viteazul crai Machidon se pitì după arbust și avu parte de un spectacol deosebit de instructiv: dintr-un tufiș apăru chiar mentorul său Aristotel, care se tîra în patru labe printre brusturi. Pe spinarea lui, călare, se afla baiadera, care rîdea cu hohote și îl mîna pe filozof ca pe-un asin.

Morala fabulei e la mintea oricui, dar nu oricine știe că un coleg al lui Aristotel a spus că „dragostea e baia primenitoare, care întinerește și dă puteri noi luptătorului obosit".

Iată răspunsul destinat tînărului fotbalist îndrăgostit, ca și antrenorului misoghin, care pare să fi uitat cu desăvîrșire că sportul e viață, nu claustru și penitență!

George SBÂRCEA

Picături...

● *Decepția unui boxer: cînd a vrut să pocnească adversarul la cap, a constatat că n-are unde...*

● *K.O.-ul este acea stare de ebrietate, pe care boxerul o simte după un „consum" oarecare de pumni.*

● *Metamorfoze posibile: pe ring — cocoș acasă — pasăre rară, la serviciu — pasăre călătoare.*

Dan MIHAILESCU

Pe cînd campioană mondială?...
Foto: AUREL NEAGU

JUMĂTATE DE TEREN DE ÎNCHIRIAT!

Cînd vine vorba de o echipă despre care se spune că joacă modern, apoi putem fi siguri că este vorba de una care joacă defensiv. De la o vreme încoace, tot ce apare nou în tactică are caracter defensiv. Mai importantă decît marcarea golurilor a devenit preocuparea de a nu primi goluri. Și toată această evoluție „modernă" este denumită pedant: joc realist, sau și mai pompos, joc științific.

Ca o epidemie s-au răspîndit în Europa cele mai variate sisteme defensive. Focarul epidemiei se află undeva între Milano și Zürich. Pornind de aici, a cuprins în mai puțin de un deceniu, tot continentul. Se betonează, se zidește, se aglomerează și se mătură pe la toate porțile de fotbal ale Europei. Dacă s-ar fi depus măcar jumătate din aceste eforturi fizice și intelectuale pentru mărirea eficacității atacurilor, s-ar fi putut probabil marca mult mai multe goluri, poate chiar mai multe decît s-ar fi putut primi. Dar fiecare, ca buni gospodari, preferă să măture doar în fața porții sale proprii...

În aceste condiții, mijlocul terenului a devenit o țară a nimănui. Tot jocul s-a mutat în cele două spații de finalizare. Dar asta nu ar fi prea grav, dacă s-ar marca măcar mai multe goluri. Însă numărul golurilor marcate în campionate descrește an de an în cele mai multe țări. În schimb, în mijlocul terenului nu se mai petrece nimic. Pe vremuri, aci activau cele mai strălucite talente ale fotbalului mondial. Adevărați strategi, șefi de stat major, care de aci inițiau acele combinații irezistibile care făceau șah-mat și cele mai solide apărări. În prezent, dacă se mai ivește iscusit cîte un mare talent de mijlocaș, ca Beckenbauer, antrenori nătrușnici se grăbesc să-i transforme de îndată în măturători. Mingea nici nu se mai conduce în spațiul de mijloc, căci acest spațiu trebuie traversat doar de mingi bătute la distanțe mari, pentru pornirea urgentă a unui contraatac.

Unde sînt azi marii strategi ai mijlocului de teren de odinioară, ca Billy Wright, Kada, Kotormani, Vogi, Bozsik, Ceaikovski, Petschowschi? Dacă aceștia ar mai juca în prezent, ar fi fost de mult reduși la rolurile de ostași fără galon ai apărărilor.

Acum, mijlocașii se creează din jucători ce nu sînt buni pentru alte posturi. Jucătorul prea puțin energic pentru a juca fundaș și prea lent pentru a juca în atac — este tocmai bun pentru a juca mijlocaș. Iar jucătorul pus să joace mijlocaș, nu joacă nici el de fapt la mijloc, ci este pus să sporească cînd numărul fundașilor, cînd pe cel al atacanților. O simplă masă de manevră, fără personalitate și fără cimp propriu de desfășurare a talentelor.

Dar dacă mingea trece peste mijlocul terenului ca peste un cîmp al nimănui și dacă nimeni nu ține să mai desfășoare jocul și în această porțiune de teren, atunci, dați-mi voie să întreb: de ce mai jucăm fotbal pe terenuri atît de mari? Nu ar fi mult mai simplu să scurtăm terenurile, păstrînd doar cele două spații de finalizare? O treime din teren pare de prisos. Lucrul acesta nu mi se pare absurd. Doar sub ochii noștri s-a petrecut o evoluție identică la handbal, unde handbalul în 11 s-a transformat în handbalul în 7 cu micșorarea corespunzătoare a terenului. Sînt oare handbaliștii mai înțelepți decît fotbaliștii? Prefer să nu răspund la această întrebare. Dar din această transformare handbalul nu a avut decît de cîștigat. Poate nu ar suferi nici fotbalul de pe urma scurtării terenului de joc. Dimpotrivă, mi se pare că prin scurtarea terenului s-ar cîștiga spațiu util pentru alte scopuri. Iar jocul ar deveni mai intens, cîștigîndu-se pentru joc efectiv timpul cît se pierde în prezent cu trecerea mingii peste „cîmpul nimănui", și unde de fapt nu se mai întîmplă nimic.

Ideea aceasta nu mi-a venit peste noapte. Ea s-a născut ca urmare a unui studiu aprofundat al jocului celor mai bune echipe europene. Cel ce ar pune în practică această descoperire ar putea să realizeze chiar beneficii din exploatarea surplusurilor de teren, realizate în acest fel. În acest sens, ideea are și o certă valoare economică. Mă gîndesc chiar s-o brevetez. În definitiv, o idee genială ca aceasta nu-ți vine de două ori într-o viață.

N. BRAȘOVEANU

E PREFERABIL SĂ INVESTIGHEZI ATLEȚII DUPĂ CE AU OBȚINUT MEDALIA DE AUR!

Prezent la Simpozionul științific internațional dedicat problemelor sportului de performanță, care a avut loc în țara noastră, prof. dr. LAWRENCE MOREHOUSE ne-a acordat, cu gentilețe, interviul alăturat.

OPINIILE

prof. dr. LAWRENCE MOREHOUSE

directorul laboratorului de performanțe umane de la Universitatea California din Los Angeles, consilier al N.A.S.A. la Houston (Texas).

— Ați făcut sport, domnule Morehouse?

— Desigur, în colegiu, dar n-am fost niciodată campion. În schimb, încă de pe vremea cînd eram student a început să mă preocupe substratul performanței sportive. Discutam adesea cu profesorii mei de fiziologie și de biochimie de ce omul nu poate alerga mai repede sau arunca greutatea mai departe; mă întrebam care sînt factorii limitanți ai posibilităților fizice umane?

— Interesul pentru asemenea probleme a marcat ulterior evoluția dumneavoastră ca om de știință?

— Toată viața am întreprins cercetări științifice fundamentale cu aplicabilitate la o gamă largă de funcții umane. **Axul preocupărilor mele a fost și rămîne studiul capacităților omului, începînd cu chestiunea reabilitării pacienților, cu aspectele privind performanțele extreme ale atleților sau ale oamenilor în procesul muncii și terminînd cu pregătirea astronauților.**

— În laboratoarele pe care le conduceți este investigată, printre altele, evoluția pregătirii atleților de performanță?

— Laboratoarele mele nu sînt proiectate în vederea antrenării atleților. Noi studiem mai ales campionii pentru a elucida factorii ce limitează performanțele. **Preferăm să investigăm atleții după ce au obținut medalia de aur.** Fiindcă am avut cîteva experiențe triste. Cercetările științifice făcute în perioada premergătoare concursurilor au diminuat ulterior performanțele atleților. Noi am numit acest fenomen „paralizare prin analiză".

— Urmăriți antrenamentele atleților americani? Ce observații sînteți tentat să faceți pe marginea lor?

— Cu ocazia pregătirii preolimpice am observat că antrenorii pot face mai mult rău decît bine. Cînd se constituie echipa olimpică a Statelor Unite, vin atleți de pretutindeni. Dar nu toți sînt însoțiți de antrenorul care i-a pregătit pînă atunci. Cu 3—4 săptămîni înainte de J.O. în fața sportivilor apare, de regulă, un nou antrenor care schimbă complet concepția de pregătire, regimul alimentar etc. De ani de zile le explic cît de dăunător este acest procedeu, dar neajunsul persistă.

— Ce vi se pare că este ultragiat prin această atitudine?

— **Individualitatea.** Lăudabil este că biologii și medicii recunosc actualmente fenomenul individualizării. Ei propagă ideea de a nu mai confrunta individul cu datele medii ale populației. **Trebuie acceptată noțiunea de normal pentru fiecare om în parte.** Deoarece, fiecare are valori ale tensiunii arteriale proprii, norme particulare de alimentație, de exercițiu fizic, de antrenament. **Timpul înregimentării tuturor în același regim de antrenament a trecut.** Înregimentarea nu mai poate rămîne valabilă decît în cazul grupurilor mari de indivizi, care fac antrenament în cadrul sportului de masă. Pentru antrenarea grupurilor trebuie adoptat ritmul accesibil celor mai slabi. **Antrenamentul construit pe criterii generale lipsește, în schimb, atletul de performanță de posibilitatea de a progresa.**

— Ce preconizați, ca specialist în problema mecanismelor performanțelor umane, pentru depășirea unei concepții retrograde, care grevează încă gîndirea multor antrenori?

— Un nou stil de antrenament bazat pe următoarele idei. Sportivul să devină propriul său antrenor. Antrenorul actual să se transforme, din ce în ce mai mult, într-un consilier, într-un consultant. În Statele Unite există un fel de clinici de antrenament, în care antrenorii se întîlnesc și discută cu oamenii de știință. În asemenea împrejurări se transmit antrenorilor aceste idei și sînt învățați cum să le aplice.

— Omul care să conțină în aceeași persoană și sportivul și antrenorul este o idee excelentă. Dar, împlinirea ei este condiționată de cunoștințele individului.

— Evident, sportivul trebuie să aibă noțiuni de fiziologie, biomecanică, biochimie și despre antrenament. La noi, au început să se predea sportivilor datele necesare. Perioada de studiu, efectuată de către sportiv, trebuie să se termine cu cel puțin un an înaintea competiției pentru care se pregătește. În acest fel, atletul se familiarizează cu problemele teoretice ale antrenamentului. Cunoscînd, de pildă, particularitățile efortului aerob și anaerob, el va începe să cunoască mecanismul performanțelor care durează numai 10 secunde, cel mult un minut, sau mai multe minute. Înțelege cum participă fiecare componentă a efortului, fiecare consecință a lui, la realizările din proba sa sportivă. Astfel, începe să realizeze în ce constă participarea forței, vitezei, rezistenței, flexibilității, coordonării neuromusculare, începe să capete simțul vitezei, al spațiului etc. El va începe să știe, de asemenea, care sînt factorii determinanți ai intensității maximale, care este influența temperaturilor foarte înalte, a altitudinii și cum să-și modifice antrenamentul în funcție de aceste condiții. Va fi orientat asupra efectelor și rezultatelor diferitelor metode de antrenament. Cunoscînd toate acestea, atletul se va consulta cu antrenorul și cu medicul și vor stabili împreună programul de pregătire. Sportivul va ști, în acest mod, ce are de făcut zilnic și în următoarele două, trei săptămîni. Așa se creează un sistem de antrenament propriu.

— Valabilitatea noului stil s-ar putea extinde și la sporturile de echipă?

— Indiscutabil.

— De ce considerați preferabil, din punct de vedere științific, studiul atleților aflați în formă maximă?

— **Fiindcă ne ajută să descoperim și să înțelegem factorii limitanți ai performanței.** Am analizat odată forța musculară a picioarelor unui sprinter, reconstituind apoi modelul factorilor săi fiziologici și mecanici. Pe baza parametrilor modelului am calculat valorile optime ale lungimii și frecvenței pașilor, prezicînd viteza maximă pe care ar putea să o atingă. Concluzia era că subiectul ar trebui să depășească toate recordurile mondiale. Și, totuși, nu izbutea acest lucru. Reanalizînd cazul, am descoperit ce anume diminua performanța. Mușchii atletului nu se relaxau atît de repede, cît era necesar, între două contracții succesive. Alerga cu frîna pusă. Am imaginat, atunci, un sistem de antrenament menit să accelereze ritmul relaxării picioarelor în timpul alergării. Performanța s-a ameliorat, dar nu atît cît speram noi, bazîndu-ne calculul pe calitățile individului. Fiindcă, alergînd ani de zile cu frîna pusă, mușchii săi au căpătat leziuni ireversibile, pierzînd din calitățile lor inițiale. S-a ratat un atlet, dar s-a cîștigat un principiu de mare utilitate. De atunci, în toate sporturile de viteză s-au introdus și se practică exerciții pentru relaxarea rapidă a mușchilor.

— Cum s-ar putea elimina primejdia uzurii biologice a sportivilor de mare performanță, în fața tendinței de intensificare a efortului, proprie antrenamentului modern?

— Pînă să vorbesc despre acest lucru aș dori să afirm convingerea mea că performanțele actuale mai pot crește prin utilizarea optimă și integrală a tuturor capacităților pe care le au sportivii. De pildă, studiind odată cazul celui mai rapid cățărător pe frînghie din lume, am observat că el utiliza prea puțin tocmai grupele sale musculare cele mai puternice. Se folosea de mușchii brațelor și umerilor, apelînd foarte puțin la masa musculară a spatelui. Sportivul nu cunoștea această tehnică defectuoasă a sa. L-am sfătuit să-și alcătuiască un nou mod de lucru, care să includă și musculatura puternică a spatelui, utilizînd în continuare forța brațelor și a umerilor pentru apucare și stabilitate. După ce și-a însușit noul stil, el a cobort recordul mondial de cățărare cu 3 secunde. Ca și în acest caz, mulți sportivi au resurse excelente, rămase necunoscute datorită unei tehnici structurate în neconcordanță cu toate atuurile lor. Întorcîndu-mă la întrebare, trebuie să vă spun că în jurul acestei idei am obținut cel mai mare succes din activitatea mea cu sportivii. Reflectam deseori, asupra termenilor aflați în opoziție: integritate biologică și eforturi de intensitate mereu mai accentuată. Cum să mărim intensitatea și să evităm vătămările? Studiind programele de antrenament ale atleților am observat că ele conțin o sumedenie de activități care nu mărește în nici un caz eficacitatea, dar obosesc cu siguranță organismul. Am întreprins niște cercetări și am arătat superioritatea metodei de concentrare a antrenamentului, cu precădere, asupra mișcărilor specifice sportului respectiv. Astfel, antrenamentele vor fi mai eficiente, dar mai puțin încărcate. Cu aceste studii am stabilit importanța specificității antrenamentului. Iată cum susține această idee un interesant experiment de laborator. Am testat forța flexorilor brațelor unei persoane, în poziție verticală și orizontală. Subiectul a făcut apoi exerciții de sporire a forței flexorilor, antrenamentul desfășurîndu-se în poziția culcat. Creșterea forței s-a realizat, dar sporul se manifesta numai atunci cînd corpul se afla în poziție orizontală. Ameliorarea nu mai era evidentă, dacă individul trecea în poziție verticală. Descoperirea este formidabilă, deoarece cînd măsori forța flexorilor unui braț, măsori, în fond aceiași mușchi și aceiași nervi, indiferent de poziția corpului. Mișcările efectuate sînt identice, nu s-a schimbat decît postura, și cu toate acestea iată pînă unde merge influența specificității exercițiilor. Schimbarea de postură anulează efectul antrenamentului realizat într-o altă poziție a corpului. În fața acestei evidențe, ne putem gîndi la atitea exerciții făcute de către sportivi în posturi nespecifice pentru tehnica lor curentă. Rezultă, probabil, acumulări minime, sau, pur și simplu, exercițiile rămîn fără randament, consumînd inutil energia subiecților. În conformitate cu principiul demonstrat al specificității antrenamentului, argumentat prin experiențe extrem de simple, cu cea de mai sus, au apărut la noi numeroase modalități de antrenament. Cu ajutorul lor sînt convins că vor fi obținute performanțe excepționale în viitorul apropiat și mai îndepărtat, evitîndu-se totodată vătămarea sportivilor prin intensificarea excesivă a efortului din antrenamente.

Romulus BALABAN

COMPETIȚIA SUPERLATIVELOR

Desen de V. TIMOC

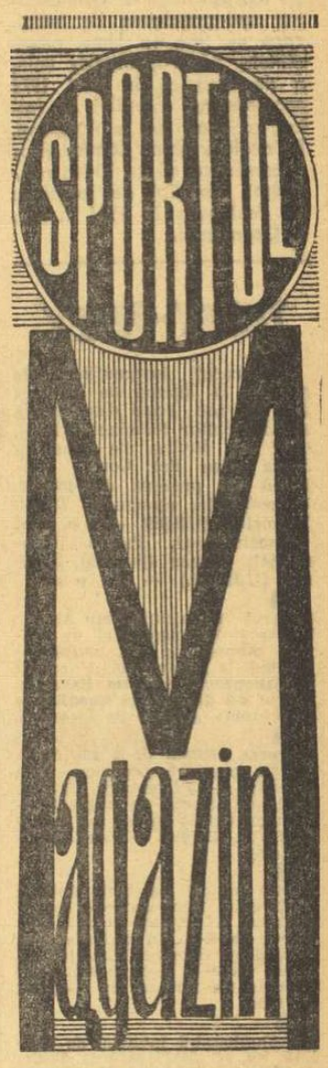

DOUĂ DECENII DE (STRANIU) INTERLUDIU ȘAHIST

Cum se așterne praful peste o frumoasă performanță a șahului românesc, nicîodată reeditată

Printre numeroasele aniversări și aduceri aminte, legate de tradițiile noastre sportive, trebuie subliniată cu roșu și aceea privind performanța cea mai înaltă obținută pînă acum de șahiștii noștri. Ea nu este legată de evoluția în concurs a maeștrilor jocului pe 64 patrate, ci aparține celor care se îndeletnicesc cu calculul relațiilor de forțe — strict platonice — ale pieselor albe și negre, ceea ce se numește **șahul artistic.** Problemiștii sînt cei ce au adus această performanță mișcării noastre șahiste. Este cucerirea — în 1949 — a locului întîi în campionatul mondial de dezlegări de probleme de șah.

Izvorită din entuziasmul sincer al cîtorva membri laborioși ai cercului de problemiști români, foarte activ în acea vreme, dorința de afirmare în acest test al forței de analiză șahistă s-a văzut încununată de un deplin succes. Ne reamintim cu emoție de serile lungi petrecute într-o cameră de etaj în str. Batiște, la domiciliul inginerului Leon Loewenton, căpitanul echipei noastre, unde aveau loc reuniunile celor ce trebuiau să reprezinte țara în întrecerea organizată (prin corespondență) de forul de specialitate din Cehoslovacia, deținătoare a titlului ediției precedente. Foarte inventivi în găsirea de „chei" în complicatele probleme de șah propuse spre rezolvare de specialiștii cehi s-au dovedit Petre Seimeanu, Adrian Lapedatu, Eugen Rusenescu, Paul Leibovici și alți membri ai echipei. Își făcea debutul atunci, în rîndurile reprezentativei, tînărul student Emilian Dobrescu, azi unul din maeștrii consacrați ai compoziției șahiste românești.

După săptămîni de intensă activitate de analiză în fața tablei de șah, 10 formulare ale campionatului mondial au fost completate de către cei mai productivi dintre echipieri. Ele au fost înaintate forului organizator, la Praga, iar răspunsul acestuia, așteptat cu nerăbdare timp de mai multe luni, a venit într-o zi de toamnă a anului 1949: România pe locul I!

Din cele 6 890 de puncte posibile, echipa română totalizase 6 885 p, foarte aproape, deci, de limita maximă. Urmau în clasament echipa Ungariei cu 6 872 p, apoi India, Iugoslavia, Franța, Olanda etc. În total, la startul concursului se prezentaseră 12 reprezentative de țări. Pentru a ilustra dificultățile întrecerii, inserăm alăturat una din problemele care au dat de furcă tuturor concurenților. În poziția din diagramă, echipa noastră a indicat toate cele 11 soluții care duc spre matul în 2 mutări.

Au trecut 20 de ani de la această memorabilă afirmare pe tărîmul sportului minții. Două decenii în care — s-o spunem cu sinceritate — șahiștii noștri, maeștri ai jocului practic sau ai problemisticii, nu ne-au mai oferit prea des satisfacții de dimensiunile celei descrise în rîndurile de mai sus. E drept, nu li s-a dat — cel puțin reprezentanților noștri în șah artistic — prilejul unor afirmări similare. Fiindcă, prin regulamentul campionatului mondial de dezlegări de probleme de șah, organizarea ediției următoare a competiției revenea forului de specialitate al țării cîștigătoare, România. Dar pe distanța acestor 20 de ani, Federația română de șah (mai înainte Comisia centrală de șah) n-a socotit oportună reeditarea acestei întreceri pînă atunci tradiționale. S-au găsit așa-zișii „specialiști" (cu o curioasă optică în a păstra nealterat prestigiul sportiv al țării) afirmînd că e mai bine să rămînem în posesia — indefinită — a titlului, decît să-l oferim prin concurs, altora.

O strălucită afirmare a șahului românesc!
A REPUBLICII POPULARE ROMÂNE A CUCERIT CAMPIONATUL MONDIAL LA DESLEGARI DE PROBLEME DE ȘAH

Așa era anunțată marea veste în nr. 2/1950 al „Revistei de șah"

Insistențele celor avizați, ca și ale echipierilor naționalei noastre în frunte cu regretatul Leon Loewenton, adresate tuturor forurilor de resort, au rămas zadarnice pe parcursul întregului răstimp de două decenii. Sesizările și corespondența adresată țării noastre de forurile de peste hotare, de asemenea.

De cîtva timp, problemistul ing. G. Teodoru — președintele comisiei de șah artistic de pe lîngă F.R.Ș. — ne asigură că în foarte scurtă vreme organizarea campionatului mondial va fi, în sfîrșit, pusă pe picioare de cei ce au obligația s-o facă.

Să sperăm că, pînă atunci, nu vom ajunge să sărbătorim următorul jubileu al cuceririi acestui titlu mondial...

Radu VOIA

DESTIN DE ALERGĂTOR

Mobile vămi, vă voi chema deîndată
spre trupul meu adînc înșurubat
în spațiul dintre ape și pămînturi,
în respirația unui timp bărbat.

Nobile vămi, eu sînt alergătorul
prin înălțimea aerului rar
și-n zbor repet destinul unei păsări
atrasă magic de un punct solar.

Ard pe retină apele și munții
pe lîngă care trec frenetic, viu
și fruntea mea presimte-ncununarea
acelui nimb glorios și străveziu.

Dar plumbul, vai, îmi cotropește mersul
orbindu-mi sîngele cu inerții,
simt inima ca pe-o imensă plantă,
vreau să renunț dar nu mă pot opri.

E punctul mort, tentația, poate somnul
prin trupul meu făcîndu-și straniu loc
și-nvăluindu-mă acum în ceață
pe un tărîm absurd de nenoroc.

Nobile vămi, va trebui un strigăt
pe care-l vreau total, răscolitor
să-mi biciuiască sîngele și mușchii
reînviind destinul meu de zbor.

Mă smulg și mă desprind, din nou pe lume
se află munți și ape străvezii,
prin trupul lor eu trec cu-nverșunare
simțind apelul glasurilor vii.

Nobile vămi, obolul meu, supremul,
e însetarea limpedelui trup,
eu sînt mișcarea, sînt alergătorul
purtat de aripi care nu se rup.

Mihail SABIN

RĂSPUNDE Ion Poștașu

ION STANCU — BUCUREȘTI. Să vă dau exemple de fotbaliști care au respectat „fair-play"-ul? Din rîndurile apărătorilor, e greu să găsești vreunul, cu excepția

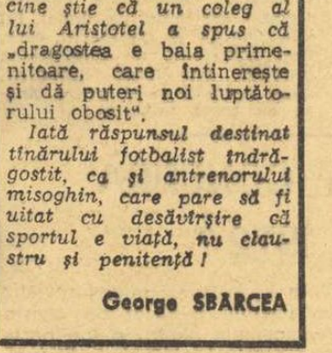

lui Apolzan. Sper că n-o să se supere Neacșu, de la Progresul, că nu l-am amintit și pe el! Înaintașii, în general, fiind constructivi și nu destructivi, se încadrează mai ușor în limitele acestei legi a sportului. Iar omul nr. 1, în această direcție, a fost, fără doar și poate, Mateianu. Iar dintre gloriile de altădată: Bodola.

NĂSTASE FLOREA — SINAIA. Constat că a intrat în legendă întîmplarea cu plasa ruptă de către un jucător de la C.C.A. (Steaua), cu prilejul turneului întreprins de această echipă, în Anglia, în 1956. Acest șut... istoric a fost tras de Onisie, nu de Alexandrescu. Presupun însă că plasa era uzată. De altfel, de atunci nici un fotbalist de-al nostru n-a mai rupt plasa. Probabil, ca să nu aducă daune avutului obștesc!

V. COCU — CÎMPIA TURZII. 1) În cel de al doilea meci, România — Spania, disputat la București, noi conduceam, la un moment dat, cu 3—0. Spaniolii aveau să reducă apoi handicapul, prin Veloso. 2) Cele 4 grupe finale de la C.M. vor avea cîte un „cap de serie". Acestea vor fi probabil: Mexic, ca țară organizatoare, Anglia, actuala campioană mondială, R.F. a Germaniei, finalista ultimei ediții, și eventual Italia, cîștigătoarea Campionatului Europei. În continuare, se va proceda prin tragere la sorți, ținîndu-se însă seama de pozițiile geografice și chiar de forța fotbalistică a țărilor respective. În nici un caz, nu va exista o grupă care să cuprindă, să zicem, Anglia, Brazilia, Uruguay și Italia, și altele în care să se întreacă Mexic, San Salvador, Maroc și Australia (sau altă țară din această grupă). Și, așa, actuala ediție a C.M. suferă din cauza neparticipării unor echipe valoroase și, dimpotrivă, a prezenței unor echipe fără „firmă".

V. POPA — CLUJ. În cît timp poți învăța arbitrajul, la fotbal? Știu și eu? Unora nu le e suficientă o viață întreagă! Vreți să vă dau exemple? Oricum, interesați-vă la organul C.J.E.F.S. din orașul dv., cînd începe un nou curs de arbitraj. Periodic, se organizează astfel de cursuri.

I. TIPARU — ROȘIORI. 1) Rocky Marciano, care prin sistemul „Computer" a fost desemnat cel mai bun boxer, de categorie grea, al tuturor timpurilor, n-a fost învins niciodată în activitatea sa profesionistă. Ca amator, sau o dată pe stradă, cînd era mic — poate... 2) Gene Tunney a cîștigat — la puncte — ambele meciuri susținute cu Jack Dempsey.

GHEORGHE LIMBĂȘAN — MEDIAȘ. În anul cînd a cîștigat Cupa României, învingînd în finală, cu 2—1, pe Rapid, Arieșul Turda activa în divizia B.

Ilustrații: **N. CLAUDIU**

O PROBLEMĂ CU 11 SOLUȚII...

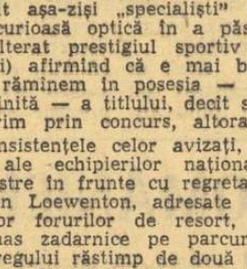

Albul joacă și dă mat în 2 mutări

Această problemă datorată compozitorului ceh **Fr. Jelinek** conține nu mai puțin de 11 soluții și numeroase curse ascunse.

Iată „cheile", în ordine:
Nh3, Rf7, Dh2+, c8D, c8T, c8C+, c:dD, c:dN, e:dD, e:dN, e8C+.
Cursă: **1.e8D ? Nf6 !**